

Simona Pilkienė, Laima Sajienė

EDUKOLOGIJOS MAGISTRANTŪROS STUDIJOS ŠIANDIENĖJE VISUOMENĖJE: ABSOLVENTŲ POŽIŪRIS

Anotacija. Europos aukštojo mokslo erdvė ir ją reglamentuojantys dokumentai, rinkos ekonomika ir darbo rinka, studijų kokybės sampratos kaita ir jos santykis su darbo rinka, visuomenės ir rengimosi profesiniam gyvenimui kaita lemia universitetinių studijų ir darbo rinkos sąveiką. Šio tyrimo problema – edukologijos magistrantūros studijų turinys neatitinka šiandienėje visuomenėje aktualizuojamos masinio aukštojo mokslo ir darbo rinkos sąveikos poreikių. Straipsnyje siekiama identifikuoti absolventų požiūrį į edukologijos magistrantūros studijų paskirtį šiandienėje visuomenėje, jų svarbą asmenybės tobulėjimui ir profesinei karjerai.

Esminiai žodžiai: aukštasis mokslas, darbo rinka, edukologijos magistrantūros studijos.

Įvadas

„Kas ta atviroji visuomenė? – priimanti naujoves ir galinti nemažai keistis, ar tik tiek pakanka tam tikros visuomenės įvaizdžiui susidaryti? Kas ta informacinė? – nuolatos tobulėjančiomis informacijos technologijomis besinaudojanti visuomenė, – ar tai tik tiek? O jų struktūra, jų kultūros raidos kryptys, asmens ir visuomenės santykių esmė? <...>“ [9, p. 346]. Tokiais retoriniais klausimais M. Lukšienė skatino diskusijas ir kėlė klausimus, skatinančius pažvelgti giliau, po skambiomis sąvokomis atsakingiau ieškoti jų turinio. Tiesa, ji pastebi, kad tuo metu šios sampratos buvo dar tik kuriamos. Tačiau praėjus daugiau nei dešimtmečiui, šie klausimai lieka aktualūs, ypač kai kalbame apie aukštojo mokslo ir šiandienės visuomenės santykį.

Aukštasis mokslas yra labai svarbi moderniosios visuomenės dalis, todėl aukštojo mokslo strateginiai tikslai ir uždaviniai plaukia iš pačios visuomenės sandaros, jos kaitos ir sampratos [8].

R. Ališauskas (2010), analizuodamas švietimo ir visuomenės sąveiką ir ieškodamas galimų sinerginės sąveikos priedaidų, pastebi, kad dauguma švietimo politikų ir dalyvių apie švietimo ir visuomenės ryšį mąsto iš deterministinių pozicijų – jei švietimas yra priežastis, tai visuomenės reiškiniai – pasekmė, ir atvirkščiai. Tačiau visi intuityviai jaučia, kad tokio tiesmukiško tiesioginio ryšio nėra [1]. Aukštojo mokslo ir visuomenės sąveika remiasi dermės tarp

asmens ir visuomenės lūkesčių paieška, o „sąveikos sandai yra kintantys ir keičiami dydžiai“ [9, p. 349].

Šiandienės visuomenės žmogui reikalingi kūrybiškumo, kritinio, sisteminio ir analitinio mąstymo, kompleksiško, ekonomiškumo ir kiti gebėjimai bei savybės, reikalaujantys ugdymo, grįsto moksliniu, filosofiniu pagrindu. Kita vertus, Europos aukštojo mokslo erdvės kūrimo direktyvos, rinkos ekonomika bei profesinio rengimo sampratos kaita lėmė praktinio pasirengimo darbo rinkai poreikį. Svarbu atkreipti dėmesį ir į studijų kokybės sampratos kaitą bei jos santykį su darbo rinka. Pažymėtina, kad Europos Komisija aukštojo mokslo kokybę vertina naudodama darbo rinkos ir pramonės poreikių tenkinimo kriterijus: strateginę partnerystę su verslu, neatitiktis tarp darbo rinkos poreikių ir studijose ugdomų gebėjimų panaikinimas, absolventų įsidarbinimo užtikrinimas, inovatyvus studijų turinys, apimantis ne tik specialiųjų, bet ir bendrųjų mokėjimų ugdymą, studijų kokybės vertinimas pagal absolventų įsidarbinimo rodiklius [10].

Masinis aukštasis mokslas ir didėjantis darbo poreikių akcentavimas aukštajame moksle nuolat kelia mokslininkų diskusijas dėl universiteto vaidmens šiandienėje visuomenėje. Būtina pažymėti, kad nėra aiškiai apibrėžtos masinio aukštojo mokslo sąvokos, vyrauja dvejopa sąvokos traktuotė, grindžiama dvejojo pobūdžio probleminėmis sritimis. Viena aukštojo mokslo sampratos pusė siejama su materialiu visuomenės interesų tenkinimo galimybėmis. Tradicinio arba konservatyvaus aukštojo mokslo atstovų teigimu, aukštasis mokslas tampa specializuotas, tenkinantis darbo rinkos poreikius, tačiau netenkantis savo esmės, kai kalbame apie universitetų prigimtį ir jų paskirtį visuomenėje [2; 3; 4; 5; 7; 11]. Kita vertus, masinis aukštasis mokslas siejamas su labai kilniu ir pozityviu tikslu – „išmokslinti“ visuomenę: „išlaisvinti kuo platesnių bei įvairesnių visuomenės sluoksnių mąstymą iki intelektualinės emancipacijos“ [6, p. 113]. Todėl švietimo pasaulio atstovai kelia daugybę klausimų, kaip suderinti ir atliepti modernios, žinių ir rinkos dėsniais veikiančios visuomenės poreikius ir universiteto prigimtines funkcijas, užtikrinti aukštojo mokslo kokybę.

Šioje sankirtoje svarbus M. Lukšienės (2000) pastebėjimas, kad siekiant ugdymą grįsti konstruk-

tyvių bei pozityvių asmens ir visuomenės lūkesčio derme, pirmiausia abiem reikia ieškoti bendro vardiklio [9].

Todėl labai svarbu atkreipti dėmesį į edukologijos magistrantūros absolventų nuomonę apie šių studijų paskirtį ir vaidmenį šiandienėje visuomenėje, kurioje aktualizuojama masinio aukštojo mokslo ir darbo rinkos sąveika. Šio tyrimo **problema** – edukologijos magistrantūros studijų turinys neatitinka aktualizuojamas masinio aukštojo mokslo ir darbo rinkos sąveikos poreikių.

Tyrimo tikslas – identifikuoti absolventų požiūrį į edukologijos magistrantūros studijų paskirtį šiandienėje visuomenėje.

Tyrimo uždaviniai:

- Atskleisti absolventų požiūrį į masinio aukštojo mokslo sampratą bei edukologijos magistrantūros studijų vaidmenį šiandieninėje visuomenėje;
- Identifikuoti studentų motyvus ir lūkesčius renkantis edukologijos magistrantūros studijas;
- Nustatyti edukologijos magistrantūros studijų reikšmę profesinei ir asmeninei karjerai.
- Įvertinti edukologijos kvalifikacijos svarbą darbo rinkoje ir absolventų pasirengimą profesinės veiklos sritims.
- Nustatyti praktinių gebėjimų ugdymo edukologijos magistrantūros studijų metu svarbą.

Tyrimo objektas – edukologijos magistrantūros studijos.

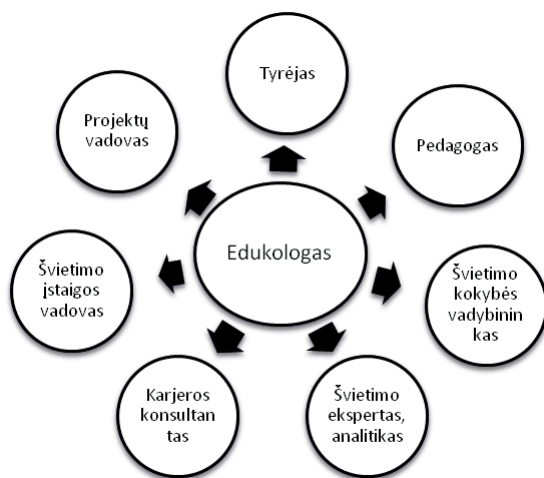
Tyrimo metodai: turinio (*content*) analizė, anketinė apklausa. Statistinei analizei atlikti naudojamas statistinės analizės programinis paketas SPSS 17.

Tyrimo metodologija. Tyrime remiamasi *pragmatizmo* koncepcija (Ch. S. Peirce (1839–1914), W. James (1842–1910), John Dewey (1859–1952), kuri teigia, kad pažinti daiktą, reiškia žinoti praktines pasekmes, kurias tas daiktas ar žmogaus veiksmai su juo gali sukelti. Patirtis formuojama einant pažinimo keliu ir sprendžiant kylančias problemas. Edukologijos magistrantūros absolventų patirtis yra kartu ir ankstesnio ugdymo rezultatas, ir tolesnio ugdymo objektas. *Konstruktivizmo* teorija akcentuoja žinių kūrimą, jos principas – patirtimi grįstų žinių kūrimas įvertinant asmens patirtį. Konstruktivizmą pagrindęs J. Piaget (1896–1980) teigė, kad naujų žinių kūrimo procese svarbu ne perduoti ir gauti informaciją, bet skatinti žinių kūrimo proceso dalyvių supratimą, per asmeninę patirtį suvokti įvykių esmę bei kolektyviai spręsti problemas. Tyrime per edukologijos magistrantūros absolventų patirtį konstruojamas edukologijos magistrantūros studijų visuomenėje vaizdinys.

Tyrimo imtis. Atliktas kiekybinis tyrimas, kurio metu buvo vykdoma N aukštosios mokyklos

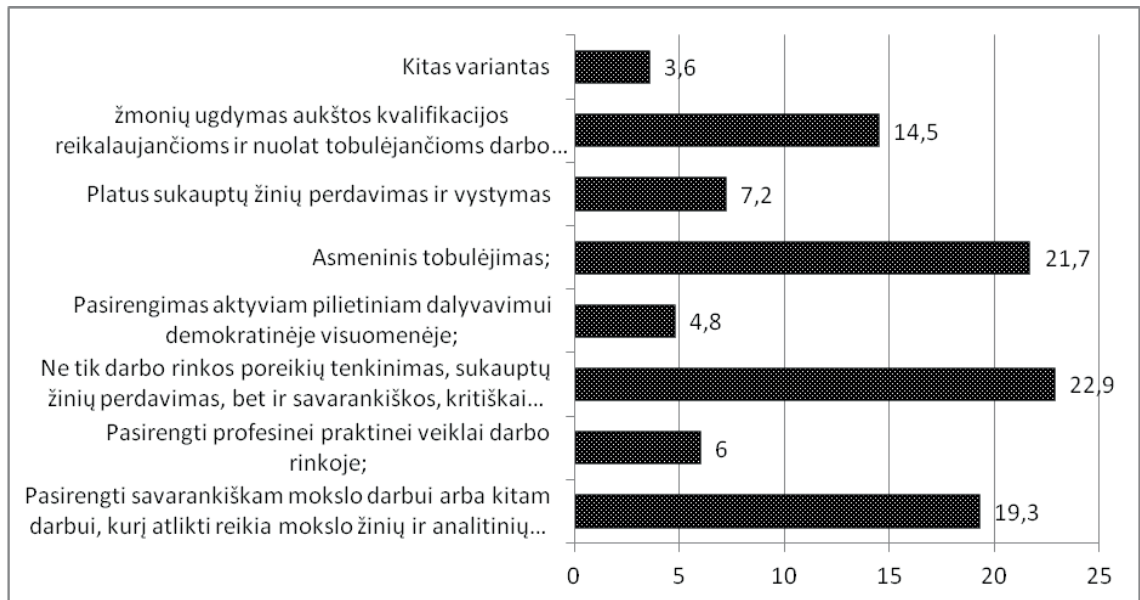
absolventų, baigusiu edukologijos magistrantūros studijas 2005–2012 m., anketinė apklausa. Tyrimas buvo vykdomas 2013 m. vasario–kovo mėn., kuriam dalyvavo 86 absolventai.

Edukologijos magistrų profesinės veiklos sritys. Šiuo metu edukologijos magistrantūros studijos organizuojamos devyniuose Lietuvos universitetuose, kuriuose vykdoma 30 studijų programų. Siekiant identifikuoti edukologijos magistro profesinės veiklos sritis buvo atlikta Lietuvos universitetuose vykdomų, edukologijos magistro laipsnį suteikiančių, studijų programų aprašų, skelbiamų AIKOS (Atvira informavimo konsultavimo orientavimo sistema) internetinėje svetainėje bei aukštųjų mokyklų tinklalapiuose turinio (*content*) analizė. Tyrimo rezultatai parodė, kad dauguma studijų programų orientuojasi į tyrėjo – mokslininko rengimą, tačiau pastebima, kad kiekvienoje studijų programos anotacijoje nurodomos net 5–6 profesinės veiklos kryptys, kurios įvardijamos labai skirtingai: nuo bendriausių ne visai aiškių profesinių veiklų („edukologijos specialistas“, „švietėjas“, „švietimo strategas“, „šeimotyro specialistas“, „švietimo procesų analitikas“) iki Lietuvos profesijų klasifikatoriuje registruotų („švietimo įstaigų administratorius“, „vadybininkas“, „vadovas“, „karjeros konsultantas“, „švietimo kokybės vadybininkas“ ir kt. Pagal įvardytas profesinės veiklos sritis ir kompetencijas buvo išskirtos septynios pagrindinės edukologijos magistro profesinės veiklos (1 pav.).

1 pav. Edukologijos magistro profesinės veiklos sritys

Tyrimo rezultatai parodė, kad edukologijos magistrantūros studijų programos skirtos rengti edukologijos magistrus septynioms pagrindinėms profesinėms veiklos sritims: tyrėjo, karjeros konsultanto, pedagogo, švietimo eksperto, švietimo kokybės vady-

2 pav. Absolventų požiūris į edukologijos magistrantūros studijų paskirtį (proc.)

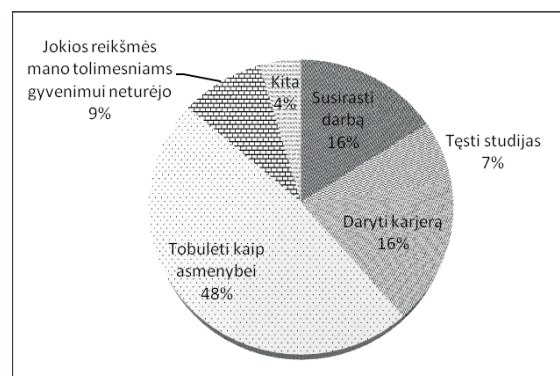
bininko, projektų vadovo, švietimo įstaigos vadovo ar vadybininko. Remiantis šiuo modeliu buvo vykdoma absolventų anketinė apklausa.

Absolventų tyrimo rezultatai. Tyrimo rezultatai parodė, kad masinio aukštojo mokslo reiškinį edukologijos studijų absolventai linkę vertinti teigiamai: jie nepritaria tai nuomonei, kad aukštasis mokslas, tenkinantis darbo rinkos poreikius, netenka savo esmės (42,9 proc.) ir jo tikslas – rengti specialistus siauroms profesijoms (67,7 proc.). Tačiau jie nesutinka ir su teiginiu, kad aukštojo mokslo tikslas – „išmokslinti“ visuomenę, ir nesiima vertinti, ar masinis mokslas yra neigiamas reiškinys (42,9 proc. pasirinko neutralią poziciją). Jie laikosi nuomonės, kad masinio aukštojo mokslo tikslas yra rengti plataus visapusiško išsilavinimo asmenis konkrečiai neapibrėžtomis profesinėms veikloms (55,2 proc.), kuris lemia pernelyg didelę darbo rinkos konkurenciją (75 proc.), skatinančią nuolat tobulėti (86 proc.).

Įdomu tai, kad dauguma tyrime dalyvavusių absolventų pagrindine edukologijos magistrantūros studijų paskirtimi laiko ne tik darbo rinkos poreikių tenkinimą, bet ir savarankiškos, kritiškai mąstančios ir naujoves kuriančios asmenybės ugdymą (22,9 proc.) arba tik asmeninį tobulėjimą (21,7 proc.) (2 pav.).

Tokių jų pasirinkimą patvirtina edukologijos magistrantūros svarbos asmeniniam gyvenimui vertinimo rezultatų analizė: didžiajai daliai absolventų šios studijos padėjo tobulėti kaip asmenybei (48,8 proc.) ir tik po 16,7 proc. absolventų pasidalijo į dvi nuo-

monių kategorijas: susirasti darbą ir daryti karjerą (3 pav.). Pastebimas reikšmingas statistinis ryšys tarp edukologijos magistrantūros paskirties kaip ne tik darbo poreikių tenkinimo, bet ir savarankiškos, kritiškai mąstančios naujoves, kuriančios asmenybės ugdymo ir edukologijos magistrantūros studijų reikšmės asmeniniam gyvenimui kaip asmenybės tobulėjimui ($\chi = 31,996$, $df = 1$, $p = 0,000$, $p < 0,05$, Pearsono $r = 0,610$).

3 pav. Edukologijos magistrantūros studijų svarbos asmeniniam gyvenimui vertinimas.

Dauguma tyrime dalyvavusių absolventų (55,6 proc.) edukologijos studijas pasirinko turėdami socialinių mokslų bakalauro kvalifikacinį laipsnį, 33,3 proc. – turėdami humanitarinių mokslų ir net 7,4 proc. – technologijos mokslų bakalauro laipsnį. Todėl didžioji dalis edukologijos studijas rinkosi

dėl motyvo tęsti edukologijos studijas aukštesnėje pakopoje (32,3 proc.). Keisti studijų kryptį norėjo 19,4 proc., tokia pat dalis absolventų pasirinko kitą variantą, kuriame nurodė tokias priežastis kaip „pašaukimas“, „nenoras prisijungti prie bedarbių gretų“, „karjera“ ir kt. Tuo tarpu 12,9 proc. respondentų rinkosi šias studijas dėl darbdavio reikalavimo įgyti edukologijos magistro laipsnį. Todėl galima teigti, kad edukologijos studijas renkasi motyvuoti studentai, dalis jų įstojo į edukologijos magistrantūrą jau dirbdami švietimo sistemoje (24,1 proc.) ir jiems buvo labai svarbu (69 proc.), kokiose profesinės veiklos srityse galės pritaikyti studijų metu įgytas žinias ir gebėjimus.

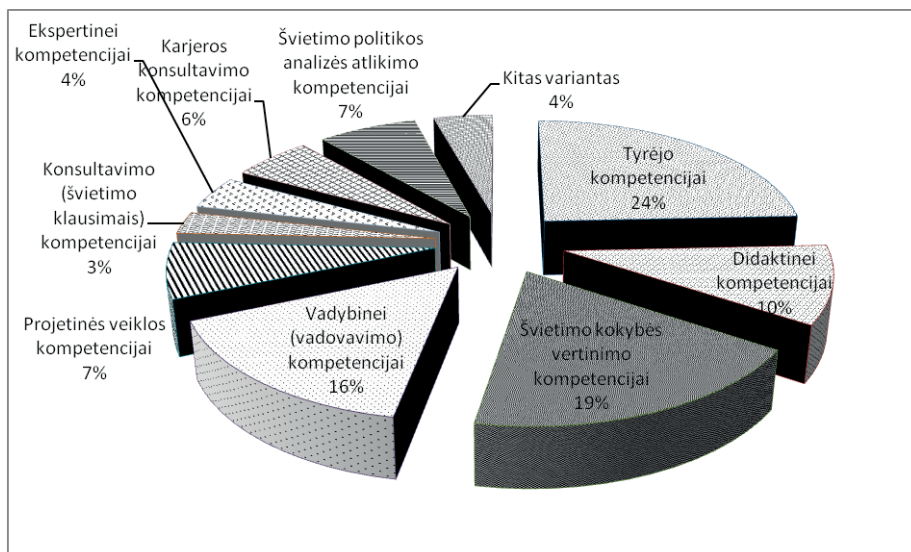
Plėčiantis studijų rinkodaros veiksloms, vyrauja stereotipas, kad didesnę reikšmę stojančiųjų pasirinkimui turi studijų programos pavadinimas nei suteikiamas kvalifikacinis laipsnis. Tačiau šio tyrimo respondentai mano, kad tiek studijų programos pavadinimas, tiek suteikiamas kvalifikacinis laipsnis yra vienodai svarbūs (55 proc.) ir tik 14 proc. absolventų svarbesnis yra studijų programos pavadinimas arba kvalifikacija (14 proc.).

Absolventų nuomone, darbdaviams svarbiausias yra edukologijos magistro kvalifikacinis laipsnis (32,1 proc.), nors net 25 proc. absolventų negalėjo įvertinti darbdavio pozicijos ir įtakos įsidarbinimui, nes jau dirbo, kai pradėjo studijuoti. Statistinio ryšio tarp motyvo pasirinkti edukologijos magistrantūros studijas dėl darbdavio reikalavimo ir edukologijos kvalifikacijos svarbumo darbdaviui nėra ($\chi = 10,468$, $df = 4$, $p = 0,33$, $p < 0,05$).

Kitas svarbus šio tyrimo aspektas – edukologo ir pedagogo veiklos sugretinimas ir atskyrimas. Edukologijos magistrantūros absolventų buvo teirautasi, ar vis dėlto edukologijos magistrui reikalinga mokytojo kvalifikacija. Tyrimo rezultatai parodė, kad didžioji dalis mano, jog mokytojo kvalifikacija reikalinga (55,6 proc.), šiai nuomonei nepritarė 20,7 proc. respondentų. Tačiau statistinio ryšio tarp mokytojo kvalifikacijos ir edukologijos magistro reikalingumo dabartinei profesinei veiklai nėra ($\chi = 6,267$, $df = 4$, $p = 0,180$, $p < 0,05$).

Edukologijos magistrantūros studijų metu, tyrime dalyvavusių absolventų nuomone, daugiausia dėmesio buvo skiriama tyrėjo kompetencijoms (24 proc.) plėtoti, šioje profesinės veiklos srityje jie taip pat jaučiasi ir stipriausi (73 proc.), antra pagal svarbumą išskiriama švietimo kokybės vertinimo kompetencija (19 proc.), stiprūs šioje srityje jaučiasi 42,2 proc. absolventų. Studijų metu taip pat buvo plėtojamas vadybinė kompetencija (16 proc.), 38,4 proc. jaučiasi stiprūs šioje profesinėje veikloje (4 pav.).

Dėmesys šioms profesinėms veiksloms gali būti paaiškinamas ir tuo, kad didžioji dalis dalyvavusių tyrime yra švietimo vadybos ir Profesinio mokymo vadybos, švietimo kokybės vadybos studijų programų absolventai. Absolventų nuomone, mažiausiai dėmesio edukologijos magistrantūros studijų metu buvo skiriama švietimo politikai analizuoti (7,6 proc.), konsultuoti karjeros klausimais (4,5 proc.), ekspertinės (4,5 proc.), konsultacinės (3 proc.), projektinės veiklos (7,6 proc.) kompetencijoms plėtoti. Nors tik 10,6 proc. absolventų mano, kad daugiausia dėme-

4 pav. Studijų metu daugiausia dėmesio skirta profesinės veiklos sritims (proc.)

sio studijų metu buvo skiriama dėmesio didaktinei kompetencijai plėtoti, net 65,4 proc. absolventų šioje veikloje jaučiasi stiprūs.

Siekiant įvertinti absolventų poziciją per magistrantūros studijų praktiką, paaiškėjo, kad didžioji dalis (38 proc.) neturėjo galimybės atlikti praktikos, 31 proc. praktikos neatliko, bet pažymi, kad jos labai trūko. Praktika edukologijos magistrantūros studijų metu atliko tik 24 proc. absolventų.

Diskutuojama dėl studentų praktinio mokymosi universitetinėse studijose paskirties ir pobūdžio, o magistrantūros studijose praktikos itin retas reiškinys. Edukologijos magistrantūros absolventų buvo pasiteirauta, kokia turėtų būti praktinio mokymosi magistrantūros studijose paskirtis. Dauguma respondentų (53,6 proc.) mano, kad studentų praktikos magistrantūros tikslas yra pritaikyti turimas teorines žinias ir mokėjimus konkrečiose darbinėse situacijose ir įgyti gebėjimų ar patirties, reikalingos būsimai profesinei veiklai.

Didžioji dalis (86,2 proc.) tyrime dalyvavusių absolventų dirba, iš jų 59,3 proc. – švietimo srityje. Tačiau vieningo sutarimo, ar dabartinei profesinei veiklai atlikti reikalingas edukologijos magistro laipsnis, nėra: po 31 proc. absolventų pasidalijo tarp pozicijų, kad reikalinga ir nereikalinga, 27,6 proc. teigia, kad reikalinga iš dalies. Pastebimas statistinis edukologijos magistrantūros studijų reikšmės profesinei karjerai ir edukologijos magistro kvalifikacijos reikalingumo dabartinei profesinei ryšys ($\chi = 13,004$, $df = 1$, $p = 0,000$, $p < 0,05$, Pearsono $r = 0,389$). Edukologijos magistro laipsnį turinčių absolventų užimamos pareigos labai įvairios: nuo aukščiausių vadovaujamų pozicijų iki specialistų (administracinėje, didaktinėje, projektinėje, tyrimų veikloje).

Išvados

Masinio aukštojo mokslo reiškinį edukologijos absolventai linkę vertinti teigiamai. Jie pritaria požiūriui, kad masinio aukštojo mokslo tikslas yra rengti plataus visapusiško išsilavinimo asmenis konkrečiai neapibrėžtomis profesinėms veikloms.

Absolventai, vertindami edukologijos magistrantūros studijų paskirtį, atsižvelgiant į darbo rinkos poreikius, išskiria savarankiškos, kritiškai mąstančios, naujoves kuriančios asmenybės ugdymą ir tobulėjimą. Tokį jų pasirinkimą patvirtina edukologijos magistrantūros svarbos asmeniniam gyvenimui vertinimo rezultatų analizė.

Edukologijos magistrantūros studijas studentai renkasi ne tik pagal studijų programos pavadinimą, bet ir įgyjamą kvalifikacinį laipsnį. Dauguma jų,

turintys socialinių mokslų bakalauro kvalifikacinį laipsnį, pasižymintys motyvacija tęsti edukologijos studijas, dalis jų jau dirbantys švietimo sistemoje. Renkantis šias studijas, labai svarbu, kokiose profesinės veiklos srityse galės pritaikyti studijų metu įgytas žinias ir gebėjimus. Absolventų nuomone, darbdaviams svarbesnis yra edukologijos magistro kvalifikacinis laipsnis nei studijų programa.

Edukologijos magistrantūros studijų metu daugiausia dėmesio buvo skiriama tyrimams atlikti, švietimo kokybei vertinti bei vadybinei kompetencijai plėtoti. Mažiausiai dėmesio buvo skiriama švietimo politikai analizuoti, konsultuoti karjeros klausimais, ekspertinės, konsultacinės, projektinės veiklos kompetencijoms plėtoti. Nors didaktinei kompetencijai plėtoti studijų metu buvo skiriama nedaug dėmesio, dauguma absolventų šioje veikloje jaučiasi „stiprūs“ ir mano, kad edukologijos magistro laipsnį turintiems darbuotojams reikalinga ir mokytojo profesinė kvalifikacija.

Didžioji dalis absolventų neturėjo galimybės atlikti praktiką, tačiau pažymi, kad jos trūko. Absolventų nuomone, magistrantūros studentų praktikos tikslas turėtų būti pritaikyti turimas teorines žinias ir mokėjimus konkrečiose darbinėse situacijose ir įgyti gebėjimus ar patirtį, reikalingą būsimai profesinei veiklai.

Didžioji dalis tyrime dalyvavusių absolventų dirba švietimo srityje. Tačiau vieningo sutarimo, ar dabartinei profesinei veiklai atlikti reikalingas edukologijos magistro laipsnis, nėra. Edukologijos magistro laipsnį turinčių absolventų užimamos pareigos labai įvairios: nuo aukščiausių vadovaujamų pozicijų iki administracijos, didaktikos, projektų ir tyrimų specialistų.

Literatūra

1. Ališauskas R. Švietimo ir visuomenės sinergijos prielaidos. *Pedagogika*, 2010, t. 100, p. 37–41.
2. Biggs J. B., Tangs C. *Teaching for quality learning at university*, 2007, Society for Research into Higher Education & Open University Press.
3. Clark B. Entrepreneurialism: delineating the character of the entrepreneurial university, *Higher Education Policy*, 2004, 17, p. 355–370.
4. Deem R. Conceptions of Contemporary European Universities: to do research or not to do research? *European Journal of Education*, 2006, 41 (2), p. 281–304.
5. Duderstadt J. J. *Current global trends in higher education and research: their impact on Europe*. Vienna: Universität Wien, 2009.

6. Jucevičienė P., Gudaitytė D., Karenauskaitė V. ir kt. *Universitetinė edukacinė galia: atsakas XXI amžiaus iššūkiams*. Kaunas: KTU, 2010.
7. Kraujutaitytė L. *Aukštojo mokslo demokratiškumo pagrindai*. Vilnius: Lietuvos teisės universitetas, 2002.
8. Leonavičius V., Rutkienė A. *Aukštojo mokslo sociologija: studijų pasirinkimas ir vertinimas*. Kaunas: VDU, 2010.
9. Lukšienė M. *Jungtys*. Vilnius: Alma littera, 2000.
10. Pileičikienė N. Socialinių dalininkų bendradarbiavimas užtikrinant studijų programų kokybę: Teorija ir praktika Lietuvoje. *Aukštasis mokslas*, 2011, 8, p. 132–157.
11. Samalavičius A. *Universiteto idėja ir akademinė industrija*. Vilnius: Kultūros barai, 2003.

Summary

Simona Pilkienė, Laima Sajienė

MASTER STUDIES IN EDUCATION SCIENCES IN TODAY'S SOCIETY: THE GRADUATES' ATTITUDE

European Higher Education Area, the market economy and the labour market, the change of concept of study quality and its relation to the labour market, the changes of society and concept of vocational education influence the university and labour market interactions. The research problem – the curriculum of master studies in education sciences does not reflect actual interaction between mass higher education and the labour market needs. The article seeks to identify the approach of graduates to mission of master studies in education science in today's society, the importance of the development of their personality and professional career.

The results have shown that the mass phenomenon of the graduates of higher education in

education sciences is perceived positively: the aim of mass higher education is to develop a holistic education of person, not specifically defined professional activities. Graduates evaluating the mission of master studies in education sciences, in the context of needs of labour market, distinguish the independent, critical-thinking, innovation developing education of personality. Such a choice confirms the importance of master studies in education sciences to analysis of the results of personal life.

Master of Education sciences enrolls students with the motivation to continue their studies in education, some of them are already working in the education system.

Master studies of Education sciences is focused on the research works, quality of education assessment and development of managerial competencies. Meanwhile, little attention has been paid to educational policy analysis, career guidance, expertise, consultancy, project work skills development. While the pedagogical competence development in education graduate studies has been given little attention, but graduates in this professional activities feel strong and think that researchers with Master degree of education science also need a teacher qualification.

Most of the graduates had not the opportunity to practice, but notes that they were missing. In postgraduate student opinion, practice should aim to adapt existing theoretical knowledge and abilities in specific work situations and gain the skills and experience needed for their future careers.

Most of the surveyed graduates work in the field of education. However, the unanimous consensus, whether professional activities require the master of education sciences degree, is absent. Graduates with Master of Education Sciences degree have occupied various positions in professional activities: from the highest executive positions to specialist in administrative, didactic, project and research area.

Keywords: higher education, labour market, education sciences.

*Vytauto Didžiojo universitetas
Iteikta 2013 m. gegužės mėn.*